

Deltagerliste, Thüringen 2001

Mogens Thornberg	45 88 05 97	Møllestien 6, 2800 Lyngby
Birthe Pedersen	32 95 02 60	Burmeistergade 30, 1429 K
Chris Metelmann	44 95 99 44	Paltholm Terrasse 72 D, 3520 Farum
Lise Penter	45 80 77 75	Egebækvej 136, 2850 Nærum
Eyvind Jensen	45 88 14 81	Ulrikkenborg Allé 53, 2800 Lyngby
Vibeke Duun Andersen	75 44 30 80	Roagervej 261, 6760 Ribe
Rigmor Martens	47 72 26 22	Skovfogedengen 33B, 3300 Frederiksværk
Lars Hansen	56 64 18 81	Lyngstrædet 2, 4600 Køge
Gitte Tolstrup	35 38 20 29	Strandboulevarden 18, 2100 Ø
Jytte Harlev	35 35 10 70	Hostrupshave 25,2tv, 1954 Frederiksberg C
Lene Harder	58 50 05 86	Parkvej 24, 4200 Slagelse
Thøger Harder	58 50 05 86	Parkvej 24, 4200 Slagelse
Kjeld Præstegaard	45 80 09 02	Præstejorden 16, 2850 Nærum
Inger Lise Schimmel	48 48 13 51	Parken 12,2tv, 3480 Fredensborg
Gerda Jensen	56 71 75 08	Strandvejen 116, 4654 Fakse Ladeplads
Jan Larsen	49 22 04 30	Stjernevej 22, 3100 Hornbæk
Peter Wind	89 20 15 44	DMU, Kalø, Grenåvej 12, 8410 Rønne
Ebba Larsen	46 56 32 71	Marbjerg Byvej 25, 40000 Roskilde
Rita Antonisen	44 99 79 27	Nygårds Park 97, 3520 Farum
Erik Skov Nielsen	54 44 50 60	Lundeskolevej 13, 4850 Stubbekøbing
Kirsten Skov Nielsen	54 44 50 60	Lundeskolevej 13, 4850 Stubbekøbing
Mogens Vestergaard	54 92 27 51	Fællesskabsvej 37, 4900 Nakskov
Terkel Arnfred	98 12 99 97	Mågevej 26, 9000 Ålborg
Dorte Kjul	98 12 99 97	Mågevej 26, 9000 Ålborg

Sten Moeslund	38 86 90 59	P.G. Ramms Allé 7,4tv. 2000 Frederiksberg
Malene Fischer	23 24 90 23	P.G. Ramms Allé 7,4tv. 2000 Frederiksberg
Søren G. Christiansen	46 35 09 22	Frederiksborgvej 66,st., 4000 Roskilde
Erika G. Christiansen	46 35 09 22	Frederiksborgvej 66,st., 4000 Roskilde
H.C. Brummerstedt	48 17 15 73	Sjælsøparken 8, Bloustrød, 3450 Allerød.
Henrik Tranberg	66 13 25 41	Bülowsvej 4, 5280 Odense M
Nina Ørstrup	39 62 97 32	Sundvej 16A,3th, 2900 Hellerup
Otto Larsen	48 27 78 48	Enggårdsvvej 6, Uvelse, 3550
S-E. Sandermann Olsen	45 80 48 59	Vejdammen 8, 2840 Holte

Niels Faurholdt, leder	56 65 82 40	Solsikkevej 9, 4600 Køge
Ole B. Lyshede, leder	45 80 34 70	Bavnestien 3, 2850 Nærum
Anselm Krumbiegel, guide		
Tommy Vienø, chauffør		

Geologisk, klimatisk og botanisk-sociologisk beskrivelse af de vigtigste lokaliteter – Geological, climatic and botanical-sociological description of the most prominent sites.

Anselm Krumbiegel

Loc. 4: Jena-Hufeisen, Leutratal

Geologi- Geology: Muschelkalk.

Klima-Climate: The region of Jena is one of the warmest regions of Thüringen with 8,4°C as annual average temperature; 535-570 mm of annual precipitation.

Botanisk-sociologisk – Botanical-sociological: Hufeisen: depending on soil conditions: *Teucrio-Seslerietum*, chalk communities of *Berberidion*, *Hordelymo-Fagetum* (= *Melico-Fagetum*), communities of *Geranion sanguinei*; *Onobrychido-Brometum erecti* (= *Mesobrometum*)

Leutratal: Different succession stages from *Mesobrometum* to chalk communities of *Berberidion* (*Seslerio variae-Cotoneastretum integerrimi*, *Junipero-Cotoneastretum integerrimi*, *Koelerio pyramidatae-Juniperetum communis* and *Viburno lantanae-Cornetum sanguinei*).

Loc. 6 & 7: Tote Täler

Geologi- Geology: Bottendorf hills: heavy metal salts containing basalt conglomerate, copper slit; gypsum;

Klima-Climate: approx. 550 mm annual precipitation, average temperature in January 0°C.

Botanisk-sociologisk – Botanical-sociological: *Armerietum maritimae ssp.*

bottendorffensis; *Adonido-Brachypodietum*, *Festuco-Stipetum capillatae*; further information see annex 1.

Loc. 9: Solgraben, Artern

Geologi- Geology: At the border of a tectonic interruption zone; leach out zone of Zechstein salts; salt content of the Sole: Chlorid: 14.312 mg/l, Sulfat: 3.500 mg/l.

Klima-Climate: Approx. 435 mm annual precipitation that is one of the driest places in Germany, due to rain shadow of the Harz Mountains.

Botanisk-sociologisk – Botanical-sociological: Salt plant communities - *Phragmitetum communis* and *Schoenoplectetum tabernaemontani*.

Loc. 11: Kyffhäuser

Geologi & klima – Geology & climate: see Meyer et al., Annex 2.

Botanisk-sociologisk – Botanical-sociological: weed vegetation close to the memorial *Caucalido-Adonidetum flammeae* (incl. *Caucalido-Scandicetum*).

Loc. 11: Ziegelhüttental/Ochsenburg

See Annex 3.

Loc. 12: Drei Gleichen

Geologi- Geology: Within a tectonic interruption zone (Saalfeld-Arnstadt-Eichenberg tectonic interruption zone); mostly Keuper sediments, especially Rätkeuper-zone (partly as the so called badlands); border between Rät-sandstone and Muschelkalk on the Schloßleite (hill which we climbed the first excursion day);

Klima-Climate: Annual precipitation 500-550 mm.

Botanisk-sociologisk – Botanical-sociological: Bupleuro-Brachypodietum falcati, Mesobrometum, Balio-Carpinetum; communities of Geranion sanguinei; Caucalido-Adonidetum flammeae.

Peucedanum alsaticum as a species with a main distribution area between Eastern Europe and the South Russian steppe on an eastern (Western?) outpost

Loc. 13: Bad Liebenstein near the „Hohe Klinge“, mountainous meadow

Geologi- Geology: Change between Perm sediments (Rotliegendes – acidic; Zechstein – chalk); we were mostly in acidic regions.

Klima-Climate: Approx. 700 mm. annual precipitation, annual average temperature approx. 7°C;

Botanisk-sociologisk – Botanical-sociological: Submontane type of *Arrhenaterum elatioris* to *Geranio sylvatici-Trisetetum flavescens*; partly semidry grassland communities (especially with *Filipendula vulgaris*, *Betonica officinalis* and *Galium boreale* – Knoldet Mjødurt, Betonie og Trenervet Snerre).

Loc. 14: Drachenschlucht near Eisenach

Geologi- Geology: Sediments of Rotliegendes of the Eisenacher Mulde; approx. 640 (Eisenach).

Klima-Climate: 700 mm. (Rennsteig) annual precipitation, 7-8°C annual average temperature.

Botanisk-sociologisk – Botanical-sociological: Fraxino-Aceretum below, Luzulo-Fagetum close to Hohe Sonne above; Luzulo-Quercetum petraeae on driest stands close to the Wartburg.

Loc. 16: Vessertal

Geologi- Geology: Sediments and eruptive masses from the Rotliegendes.

Klima-Climate: 780 (below)–1100 mm (above) annual precipitation, annual average temperature 6,5-4,9 °C

Botanisk-sociologisk – Botanical-sociological: *Polygalo-Nardetum* (drier stands); *Geranio sylvatici-Trisetetum flavescens* (moist stands), communities of *Petasito hybridi-Chaerophyllion hirsuti*, communities of *Galio odorati-Fagenion*.

Loc. 17: Schneekopf/Beerberg

Geologi- Geology: Porphyry conglomerates of Rotliegendes

Klima-Climate: More than 1000 mm annual precipitation, annual average temperature between 4-5°C.

Botanisk-sociologisk – Botanical-sociological: Natural *Picea abies* stands in *Calamagrostio villosae-Piceetum*; small ombrotrophic mire community stands (*Sphagnetum magellanici*, *Eriophoro-Trichophoretum caespitosi*, *Vaccinio uliginosi-Piceetum* at the borders).

Oversigt over lokaliteterne – Overview of the sites

Christoph Metelman & Peter Wind

All readings of the GPS are in degrees (no special indication), minutes (') and seconds ("). Altitude in meters.

Lokalitet 1 - Loc. 1: Linuner Bruch

Dato - date: 30-6-01

N 52° 45' 12''

E 12° 51' 23''

Alt. 26 m

Lokalitet 2 – Loc. 2: Fläming

Dato - date: 30-6-01

N 52° 07' 59''

E 12° 45' 07''

Alt. 66 m

Lokalitet 3 – Loc. 3: Bad Sulza

Dato – date: 1-4-7-01

Hotelllets position – Position of the hotel

N 51° 05' 35''

E 11° 37' 48''

Alt. 160 m

Lokalitet 4 – Loc. 4: Jena-Hufeisen, Leutratal

Start Kunitz ved Jena – Startingpoint Kunitz, Jena:

Dato – date: 1-7-01

N 50° 57' 22''

E 11° 38' 24''

Alt. 161 m

Lentua

Dato – date: 1-7-01

N 50° 52' 14''

E 11° 34' 06''

Alt. 204 m

Lokalitet 5 – Loc. 5: Lutra

Dato – date: 1-7-01

N 50° 56' 45''

E 11° 39' 24''

Alt. 233 m

Start Gross Wilsdorf – Startingpoint Gross Wilsdorf

Dato – date: 2-7-01

N 51° 10' 55''

E 11° 45' 03''

Alt. 233 m

Lokalitet 6 – Loc. 6: Tote Täler

Dato – date: 2-7-01

N 51° 11' 15''

E 11° 44' 42''

Alt. 248 m

Lokalitet 7 – Loc. 7: Gross Wilsdorf – Ravinens begyndelse - Beginning of ravine at meadow

Dato – date: 2-7-01

N 51° 11' 45''

E 11° 45' 25''

Alt. 232 m

Ravinens udmunding v. Nissmitz - End of ravine at Nissmitz

N 51° 11' 57''

E 11° 45' 57''

Alt. 151 m

Lokalitet 8 – Loc. 8: Bottendorf

Dato – date: 2-7-01

N 51° 18' 28''

E 11° 24' 30''

Alt. 138 m

Bænk på toppen af bakken - Bench of top of the hill

N 51° 18' 45''

E 11° 24' 36''

Alt. 197 m

Lokalitet 9 – Loc. 9: Solgraben, Artern

Dato – date: 2-7-01

N 51° 22' 07''

E 11° 17' 04''

Alt. 123 m

Mellem de to naturplejede felter - Between managed beds

N 51° 22' 12''

E 11° 17' 03''

Alt. 119 m

Lokalitet 10 – Loc. 10: Schlachtberg

Dato – date: 2-7-01

N 51° 22' 03''

E 11° 06' 44''

Alt. 250 m

Lokalitet 11 – Loc. 11: Kyffhäuser, Rathsfeld

Dato – date: 2-7-01

N 51° 23' 26''
E 11° 04' 58''
Alt. 375 m

Ziegelhüttental/Ochsenburg

N 51° 23' 09''
E 11° 02' 16''
Alt. 170 m

Lokalitet 12 – Loc. 12: Drei Gleichen, Rörensee

Dato – date: 4-7-01

N 50° 51' 30''
E 10° 51' 25''
Alt. 325 m

Skovbryn på toppen af skråningen - Forest start up the slope

N 50° 51' 36''
E 10° 51' 28''
Alt. 356 m

Udgangen på nordsiden af skoven - End of the forest

N 50° 51' 26''
E 10° 51' 00''
Alt. 356 m

Bakkeskråningen N for skoven - On top of next hillside, N of forest

N 50° 51' 49''
E 10° 52' 19''
Alt. 304 m

Lokaliteten for Rundbladet Hareøre på bakkeskråningen - *Bupleurum rotundifolium* site, on the next hillside

N 50° 51' 56''
E 10° 52' 16''
Alt. 298 m

Opsamlingsstedet vest for Naarhausen - End of walk west of Naarhausen

N 50° 51' 14''
E 10° 52' 49''
Alt. 267 m

Lokalitet 13 – Loc. 13: Bad Liebenstein near the „Hohe Klinge“

Dato – date: 5-7-01

N 50° 48' 45''
E 10° 23' 59''
Alt. 509 m

Water cistern

N 50° 48' 54''

E 10° 24' 08''
Alt. 580 m

Lokalitet 14 – Loc. 14: Starten af Drachenschlueht - Beginning of Drachenschlueht

Dato – date: 5-7-01
N 50° 26' 01''
E 10° 19' 14''
Alt. 435 m

Udmundingen af Drachenschlueht - End of Drachenschlueht

N 50° 57' 14''
E 10° 18' 33''
Alt. 272 m

Lokalitet 15 – Loc. 15: Wartburg, P-plads

Dato – date: 5-7-01
N 50° 58' 05''
E 10° 18' 18''
Alt. 435 m

Lokalitet 16 Breitenbach, Vessertal

Dato – date: 6-7-01
N 50° 32' 57''
E 10° 46' 52''
Alt. 434 m

Sensenhammer, Vessertal

N 50° 33' 10''
E 10° 47' 16''
Alt. 446 m

Weisstanengatter, Vessertal

N 50° 33' 51''
E 10° 47' 42''
Alt. 488 m

Lokalitet 17 – Loc. 17: Schneekopf

Dato – date: 6-7-01
N 50° 39' 55''
E 10° 46' 45''
Alt. 865 m

Schmücke

N 50° 39' 16''
E 10° 46' 31''
Alt. 919 m

Berghotel Fridrichroda

Dato – date: 4-6-7-01

N 50° 51' 53''
E 10° 34' 08''
Alt. 435 m

Lokalitet 18 – Loc. 18

Rasteplads 13,5 km syd for Berlinermotorvejsringen

N=52° 12' 04"
E=12° 53' 07"
Alt. 51 m

Dagbog

Lørdag d. 30. juni 2001

En deltager bemærkede følgende ved et stop på en rasteplads følgende til Niels Faurholdt: Nu har du vist os Almindelig Skvalderkål og Harmløs Stor Nælde. Hvad bliver det næste, du har til os? Hvad det bliver, er det denne rapport fra foreningens tur til Tübringen handler om, nemlig dag for dag at berette om de mange oplevelser, der blev os til del på denne pragtfulde tur til det sydøstlige Tyskland, og om de mange spændende fund, der blev gjort.

Hele eventyret begyndte en meget tidlig lørdag morgen den 30. Juni, hvor Tommy samlede os op ved Botanisk Institut i Gothersgade 140. Så gik det ellers rask ud ad motorvejen mod Gedser. Undervejs blev et par deltagere samlet op sådan, at da vi nåede færgen i Gedser, var holdet fuldtalligt. Ventetiden på færgeafgangen blev anvendt til at besigtige en bestand af Almindelig Skvalderkål, der havde vakt en af deltagernes opmærksomhed et par dage forinden.

Færgen bragte os sikkert til Rostok, hvor kørslen fortsatte sydpå mod bestemmelsesstedet i Bad Sulza. Undervejs blev der gjort et frokost stop samt et benstrækker stop, hvor netop en af attraktionerne var Harmløs Stor Nælde. Hertil kom en række andre interessante fund af flere for os ukendte arter. I Halle blev vor fortræffelige botaniske rejseleder Anselm Klumbiegel samlet op. Efter 627 kilometer ankom vi først på aftenen til det fashionable hotel og kursted An der Therme i Bad Sulza. Her blev vi hurtigt indkvarteret og kunne snart indtage en fortrinlig aftensmad i restauranten i en tilstødende bygning.

Peter

Søndag den 1. juli 2001

Stort morgenmåltid, da vi var blevet vist ned ad trappen til hotelgæsternes sted efter at have stået en stund udenfor den lukkede dør til kurgæsternes restaurant. 8.30 med bussen til Kunitz nær Jena, op ad åben skråning. To ravne, der skreg på tysk (helt anderledes end det svenske 'korp, korp') fik mange deltagere til at se op i stedet for ned. Skovbryn med liguster. Ad zigzag sti op gennem åben skov, bestandig afbrudt af, at nogle havde set en ny plante. Grenet Edderkopurt i mængde. Småbladet Hullæbe blev meget fotograferet. Samledes (til dels) ved ruinen Kunitzberg (1451), ventede på de sidste, som måske ville vente på, at blomsterne sprang ud?

Spiste en banan, som Tommy havde forsynet os med til den lange tur. Så hurtigt gennem skoven med en afstikker for at fotografere blomstrende gasplanter (*Dictamnus albus*). Vi var ret spredte. Et sted sad Peter W. og sagde, at vi vist var de sidste, og skulle dreje skråt til højre. Lidt længere fremme sad Dorte på en bænk ved siden af nogle vejskilte og fortalte, at andre var gået fremad, hvor der bl.a. stod 3 km til Zenzig, som vist nok var det sted, Anselm havde sagt, vi skulle til. Der var også et skilt nedad 'Laasen und Zenzigfuss 1 km' og Peter syntes, at vi skulle tage den, en støvvej, der gik dybt nedad. Vi var 6: Peter, Inge Lise, Birte, Chris, Dorte og Terkel. Da vi var kommet et godt stykke ned mødte vi Brummerstedt, der kom opad og sagde,

at han havde været i landsbyen og et stykke nedad vejen (vi kunne se en asfaltvej ude til højre), og ikke havde set nogen bus. Altså var vi ikke på rette spor!

Nogle havde meget lidt lyst til at gå op og gå 3 km videre, og jeg troede, at landsbyen lå ved en vej få km fra mødestedet, så vi enedes om, at Peter skulle gå op og videre ad den anden sti, og vi andre gå ned til asfaltvejen og lade os hente af Tommy. Jeg gik med Peter op til vejskiltet og vi fik noteret, hvad der stod på skiltet til den vej, vi var gået ned ad. Så skiltes vi, og jeg gik ned til de andre, der var kommet til den lille landsby Laasen og sad og ventede ved krigermindesmærket.

Det var en lille gammel landsby med lille rådhus, en bybrønd, et lindetræ og en halv snes huse. Der stod en skelsten fra 1654, og i en 'opslagskasse' stod byens historie: byen er nævnt i et munkeafgiftsregnskab fra 1036! Der var også en majstang.

1 time og 22 min efter, at Peter og jeg var skiltes, kom Tommy med bussen, og der var flere cm plads på hver side af den, da vi kørte rundt om rådhuset. Rådhusuret havde fornyelig slået 4. Vi kom ned til et stadig veldækket frokostbord. Det viste sig, at vi var gået ned i midten af det hesteskoformede bjerg, vi var oppe på, de andre var fortsat og var gået stejlt ned til udkanten af Jena. Kl. 16.45 var vi færdige med frokosten og kørte til Lentra.

På vejen så vi ud over Jena, hvor Zeiss' optiske fabrikker er. Der er treleddede sporvogne, og er ved at blive bygget en rund skyskraber (*Penis jenensis*).

I Lentrådalen er der en fin kalkskrænt overfor Dresden-Frankfurt am M-autobahnen, der er en hovedforbindelse mellem Øst- og Vesttyskland. Trafikken støjer, så det er svært at høre, når nogen råber, at de har fundet en Vi havde en lille time; der blev ikke tid til den tur, Anselm havde planlagt. Eng-Kabbelejblade viste sig at tilhøre Russisk Mandstro, der stod stive og faste. 'Bi-Flueblomster' sås i blomst, og en afblomstret, meget langnæbet orkidé (*Himantoglossum hircinum*) vakte manges begejstring. Jeg var flere gange ved at falde over et lille hegn langs stien. Da vi kl. 18.01 sad i bussen for at køre hjem, sagde Ole, at heget var opsat for at markere, at man ikke skulle gå ind bag det!

Vejret var perfekt, lunt og tørt, uden at være bagende varmt.

Anselm havde forudset, at der måske kunne blive tid til et rosenhavebesøg på hjemvejen ved tre små slotte, vi så oppe på bjergkanten, og at vi derefter skulle have en time til at soignere os før aftensmaden; vi nåede kun aftensmaden.

Terkel

Mandag den 2. juli 2001

Vi mødtes til morgenmad kl. 7.30. En halv time tidligere end i går. Anselm, Ole og Niels har i dag taget højde for vores botaniske tempo. Det var svært at flytte sig fra herlighederne i går. I øvrigt er de ikke slev meget bedre – Ole og Niels! Peter er vist den 'værste', når det kommer til stykket. Indrømmet – han kan rykke, når det gælder.

Vejret var lidt køligere og noget gråt, men vi blev lovet tørt og op ad dagen solrigt vejr.

Tommy havde nær aldrig fået sparket sengen ned fra ryggen, så han måtte lægge ud uden morgenmad. Men der skal mere til at tage humøret fra en stor mand.

Vi kærte en times tid til Tote Täler. De mange udsigter gør køreturene smukke og varierede, selv om vi bliver i samme egn. Tote Täler viste sig at være alt andet en 'tot'. Der var i tusindvis af Blåtøppet Kohvede, der betog os alle. 'Det er jo monokultur', bemærkede Sten. Jeg ville gerne se engen, når Edderkopurterne smart tager over.

Vi havde god tid til at nyde blomsterne; fugle og græshopper konkurrerede om musikledsagelse. Køllesværmere i intim omfavelse, Pletvinge og galatheasommerfugl bidrog til oplevelsen.

Vel nede af bjerget alle sammen på samme tid spiste vi frokost i en rundkørsel (under konstruktion). I går satte Otto hånden i en hundehømhøm under frokosten. I dag satte en Blåfugl sig på hans hånd under forkosten. Sådan kan man skifte stil.

Efter frokosten på vej til eftermiddagens lokalitet bliver øjenlågene overordentlig meget tunge. Der var igen en lille times kørsel med udsigter til enge og sletter. Vi skulle op til randen af Thüringerbækkenet. Randkanterne er de mest spændende, geologisk set, fortalte Anselm. Det var en meget tør, kalk- og mineralholdig skrænt med nærmest strandvegetation.

Da Brummerstedt så Rank Øjentrøst gik han hastigt forbi med en Brummerstedtsk bemærkning: 'Mine øjne har ikke brug for nogen trøst i dag'. Helt oppe på toppen voksede der Vår-Adonis. Hvordan kan denne fintløvede plante overleve på så tørt og vindomsust et sted? Man bliver overrasket og glad mange gange i løbet af en botanisk ekskursionsdag.

Dagens kulturelle indslag var lige som i går forbeholdt de få. I går var det dem, der gik forkert. I dag dem, der gik den lange tur. Erik havde opdaget en fårehyrde – vaske- eller i alt fald ægte med bredskygget hat, støvler, stav og 2 hunde. Han gik på den anden side af bakken/bjerget med en stor flok får. Desværre var der ikke tid til at hente resten af selskabet til denne oplevelse. Der var til gengæld nogle, der fik set Svalehale.

På vejen hjem kom vi gennem en by ved navn Anerstadt. Her stod det berømte slag ved Jena 1806, hvor Napoleon slog Preusserne.

Tommy fik dagens oplevelse, idet han blev overhalet af en Trabant for første gang i sit liv.

Rigmor

Tirsdag d. 3. juli 2001

Vejret ser ud til at blive som de foregående dage, dvs. fint og med solskin.

Morgenmad kl. 7.30. Det er en udmærket morgenmad, vi får her i Hotel an der Therme. Der er Kaffe, The, Juice, Yoghurt, Müsli, Brød, Boller, Marmelade, Mælk og Frugt. Vi bliver som sædvanlig afbrudt af Ole og Niels, som vil fortælle om dagens program. I dag skal vi bl.a. se et område med saltpander.

I bussen kl 8.30 får vi en introduktion af Ole, som siger, at det bliver en kort tur i dag.
- Lad os nu se.

Mogens Vestergaard har fødselsdag i dag, og han får fødselsdagssangen "Happy Birthday".

Anselm fortæller om ruten og om områderne, som vi skal se. Han er som sædvanlig vel forberedt, og fortæller både om turen, planterne, bygninger og historie. Bagefter omdeler han kopier af artikler om Kyffhäuser m.m.

Vi kører gennem Thüringens landskab med de mange grønne marker, runde bakker og skove. Visse steder minder landskabet mig om Fyn med de mange træer og hegn langs vejene. Sommetider står der en lang række træer, som på en allé, højere oppe i landskabet end bussen kører. De har så himlen som baggrund, og det ser smukt ud. Vi bemærker undervejs, at mange huse har fået nyt tag, nye vinduer og er nymalede.

Men der er stadigvæk mange huse i en elendig forfatning. Vi ser mange huse med bindingsværk. Mønstrene i bindingsværkshusene er meget mere varierende end dem, vi ser i Danmark. Ofte ser man f.eks. to spidser, der går ind i hinanden således, at der dannes en rombe, sommetider også med en lodret bjælke i romben. Man bemærker også, at mange indbyggere har nye vestlige biler at køre i. Så Tommy risikerer sikkert ikke så ofte at blive overhalet af en Trabant. Vi ser mange store marker langs vejene, men næsten ingen bondegårde.

I de landsbyer, som vi kører igennem, ser vi mange lindetræer. Af lindeblomsterne kan man lave Linden-The. Blandet med lidt citronsaft er det en forfriskende the, som er god mod tørst. (Egen erfaring fra tidligere rejser).

I dag kører vi i begyndelsen i et åbent landskab. Rundt omkring i landskabet ser vi en del vindmøller. På en bro under en jernbaneoverførsel ved Mannstedt, så vi mange Murruder.

Ved Ellersleben må vi igennem et af de mange steder, som hedder "Umleitung".

Denne gang går den ad en hullet markvej. Anselm kalder den for Pampassletten. På den ene side af markvejen er der en meget stor mark med solsikker og på den anden side er der en bygmark og en roemark. Flittige Peter er fortvivlet over de mange bump, der er på markvejen. De forhindrer ham i at ajourføre sine plantelister. Hans tilråb til Tommy hjælper ikke meget.

Udover kornmarkerne ser vi også mange store marker med Sennep, Raps, Roer, Kartoffler, Majs og Kløver. Ole er særlig betaget af de mange Valmuemarker, hvor der også vokser lidt korn.

Vi standser for at se på rovfugle, hovedsageligt Røde Glenter, som giver opvisning i svævekunst ude over markerne. Det ser flot ud.

Vi kører nu gennem Thüringer Pforte. Her bliver bjergene højere. Vi kommer til Diamantdalen og Gulddalen. De hedder således på grund af den næringsrige jord. Ved Artern Sol Graben går vi langs en bæk med meget klart saltvand. Der er små sorte og grå fisk i vandet. Vi går lidt frem og tilbage langs bækken. Der er dog ikke så meget spændende at se. Vi ser Smalbladet Hareøre og Ru Bittermælk, hvilket får Brummerstedt til at fortælle at han har fået "Rig Buttermilch" til morgenmaden. Ved siden af bussens holdeplads er der et område, en slags planteskole, hvor der er bede med dyrkede planter, f.eks. flere slags kornsorter.

I Ringleben ser vi, på toppen af et hus, en storkerede med 2 storke + forhåbentlig også unger. I næste by, Esperstedt, ser vi endnu en storkerede med et storkepar.

I området ved Panorama Museet finder vi en mere interessant lokalitet. Da vi på tilbagevejen er i gang med at verificere en markplante, kommer Kjeld og fremviser den særprægede frøstand af en Jomfrukam. Det får Niels til smide, hvad han har i hænderne og styrte op til stedet med Jomfrukammen. Det er svært for nogle af os andre at holde trit med ham. Da vi kommer derop bliver der fotograferet på livet løs. Det er jo også en af sensationerne på denne tur.

I dag får vi, til en afveksling, frokost allerede kl 13. En glimrende frokost, fremtryllet af Tommy fra bussens indre. Fødselsdagsbarnet Mogens sørger for at vi i dag også får en Lumumba.

Hver gang bussen standser for at vi skal ud, enten på ekskursion eller til frokost, opstår der tumult bag i bussen, fordi Drille-Ole, Skærm-Niels og Flittige Peter er utålmodige efter at komme ud i en fart. Samme komedie gentager sig, når vi skal køre igen. På ekskursionsturene har vi denne gang adskillige botanikere med til at fortælle om planterne. Udover Ole, Niels og Peter har vi også Stille-Søren, som gerne fortæller om orkideer og bregner, samt Flinke-Sten, som registrerer på båndoptager.

Vi kører hjem kl. 17.15, og til Flittige Peters store forbavelse, får han øje på en mark med køer. På vej hjem i bussen, går Flinke-Sten sin sædvanlige runde og opkræver penge for drikkevarer og samler affald sammen.

Vi kommer hjem i tide til aftensmaden. Den indtages under de sædvanlige hyggelige former, som vi kender fra andre ekskursioner med Botanisk Forening. Flittige Peter jubler, da han ser en svinekotelet med et dannebrog plantet oveni. Den blev dog ikke spist af os!!

Eyvind

Onsdag den 4. juli 2001

Afsked med Bad Sulza. I morges hørtes en guldpirol i hotelhaven. Fint sted, som vi ikke fik tid til at udnytte fuldt ud med hensyn til terapi- og bademuligheder. Den bitre afsked formildedes, da Tommy med sin kontrabasstemme sang sin yndlingsang (?) om at plukke hyacinter.

Vi boede gratis, da hotellet ikke kunne klare Oles visakort. De første dages glubende appetit og ditto-tørst var mærkbart aftaget.

Fra Jytte kommer følgende bidrag til dagens indtryk: Eyvind, som hver dag har glædet os med sin flotte feltmæssige mundering, som han dagligt supplerede med nye effekter, optrådte til morgen uden uniform. Han viste sig at være en flot mand, som påstod, at han kom fra Ålborg! Vi glæder os til i morgen. (citater slut).

Det ser ud til at blive en varm dag – ikke en sky på himlen. Endnu en rød glente giver flyveopvisning over marken lige ud for bussens vinduer.

Vi kører over Apolda til Weimar gennem blide landskaber med store marker og gennem små sirlige landsbyer med bindingsværkshuse – flere under renovering – og små frodige haver.

Anselm udpeger et mindetårn for kz-lejren Buchenwald på et højdedrag ved Weimar.

I Weimar spredtes vi i forskellige grupper efter interesser og formål. Vi udgik fra en parkeringsplads midt i byen, hvor Tommy havde sat os stævne kl. 12.15, hvor frokosten ville være parat. Trods flere fristende tilbud i retning af frokostrestauranter på små hyggelige torvepladser, foretrak de fleste Tommys udmærkede danske frokost med sild og leverpostej og osterulle med mulighed for snaps! Og det lykkedes hver gang Tommy at opdrive en lille stump græs under et stort træs skygge, så han kunne slå sit campingbord med det røde plastik op til de sultne botanikere. Afgang kl. 13.

Weimar fremstod som en kulturby med slot og kirke og gamle uskadte regeringsbygninger, museer og institutioner, hyggelige torvepladser og mange boghandlere, der var velforsynet med humaniora og musikkultur, men ikke så meget med naturvidenskab. Vi så Goethes rene enkle og klassiske hus med gamle mørke malerier fra den tid. Vi oplevede Eyvinds utrolige hjælpsomhed, da undertegnede fumlede rundt, for at nå frem til de steder, vi havde tænkt os at se i byen.

Han forsynede os med kort, med blyanter, når vi havde forlist vores, ventede på os, da vi kom ud fra Goethes hus, så vi ikke skulle forvirre os – kort sagt Eyvind var et godt bekendtskab.

Schillers og Cranachs hus så vi udefra.

Sandermann m. fl. havde valgt at se Lucas Cranach d. Æ's alter i "Stadtkirche" (Peter u. Pauls Kirche). Kirken er opført 1498 – 1500 og har i anledning af 500 års jubilæet i 2000 fået nyt orgel. Her så de også en kopi af Maria Sibylles sommerfuglebog. Andre så Roccoco – biblioteket, en imponerende bygning med ca. 100.000 bind, heraf 80.000 fra Goethes tid. Kun 80 besøgende tilladt om dagen og der iblandt Erik og Kirsten.

Ebba så gamle skønne huse med løgkuper og smukke grønne områder ved floden. En del tid tilbragtes ved små café-borde under parasoller, hvor Jan (iflg. pålidelig kilde fra tilstedeværende) forsøgte at få afsendt et postkort hjem, stærkt distraheret af 3 livlige damer fra gruppen. Først glemte han at levne plads til adressen, senere da han ville sende hilsen fra de tre damer, kom han til at skrive "monstre" i st. f. mostre. Det lo de meget af den vinter.

Det ville jo ikke have været rigtige botanikere, hvis ikke der var indløbet adskillige beretninger ved frokostbordet om interessante oplevelser i retning af sjældne fund, såsom 1-årig bingelurt, hvid dueurt o.m.fl., men det henhører til en anden journal.

Fra Weimar kørte vi ad autobahn for at nå til udgangspunktet i nærheden af frakørsel 43 (Maximburg Gemeinde).

En rød glente viste sig igen tæt ved.

I det fjerne skimtes "Die drei Gleichen". Tre ens høje med slotte på: 1. Wachsenburg (fra 20erne) 2. Mühlburg 3. Burg Gleichen.

Vi så pludselig en sporvogn midt ude på landet! Nogle mente, det måtte være et tog. Det var i øvrigt et smukt landskab vi kørte igennem med lave blå bjerge i baggrunden og slotte på toppen.

Vi blev sat af i nærheden af Wachsenburg. Tommy havde, som den rare omsorgsfulde chauffør han er, kørt os ad små biveje så langt op ad bjerget han kunne. Herfra gik vi op mod en bakketop langs med en rapsmark. Vejen gik gennem en skov, hvor Otto fandt en uldhovedet tidsel!

Anselm havde i bussen på sin afdæmpede og venlige måde opfordret os til at forsøge at holde gruppen nogenlunde samlet, så ingen mistede kontakten til de øvrige (det var sket gentagne gange). Han havde forsøgt en strategi med at lave genveje og opsamlingspunkter og kortere ture for de trætte. Alligevel lykkedes det flere pludselig at opleve sig selv som "alene i verden". Det skete for Gitte denne dag, og senere for Jan. Ja, selv Ole og Sandermann var pludselig "væk"!

Men de sås heldigvis lidt senere langt borte i det fjerne på den anden side af rapsmarken.

Mens jeg (Lene) arbejdede mig af sted ad en knoldet ujævn sti spejdende efter botaniske sjældenheder (!), forsvandt jorden pludselig under mig, og jeg faldt ned i et hul, (en rævegrav?) omgivet af stikkende buske (?). Mens jeg prøvede at komme op på en fiks måde, kom Jan forbi: "Hvad laver du der?" sagde han og var hurtigt forbi. Jeg var endnu ikke kommet op, før Sten kom forbi: "Bare gå lige frem!" lød det, og borte var han. Omsider fik jeg viklet mig fri af tornene og kom op, godt tilfreds med, at de ikke betragtede mig som en gammel svag stakkel.

Da jeg nærmede mig den næste gruppe, hørte jeg høje råb og ordet "rødvin" blive nævnt. Mange stod bøjet over "noget" på jorden, som senere viste sig at være et smukt eksemplar af "Rundbladet Hareøre"

Herfra delte gruppen sig i de trætte, der valgte den korte smutvej ned til landevejen, hvor Tommy ventede med bussen, og de mere energiske, der gik den lange vej rundt om bakken og blev belønnet med et eksemplar af "Orlaya grandiflora", og senere en meget smuk vej op gennem skoven med store flader af Ager-Kohvede.

Omsider var vi atter samlet og kørte den sidste etape over byen Ohrdruf. (som nogen hørte som Ordrup) og til Friedrichroda. Snart efter så vi oppe på en bjergtop et kæmpehotel, hvor vi skulle bo de næste tre dage.

Lene og Thøger

Torsdag den 5. Juli 2001

Vi har haft vores første nat på vores "nye" hotel i Friedrichroda. Det er en rigtig feriefabrik for DDR's arbejdere. Hotellet er fra 1980, intet er ændret siden da, og det er meget nedslidt, men der er interessant også på den måde at opleve lidt af DDR's historie.

Ud til dagens første tur kører vi længe gennem mørke granskove, med meget stejle skråninger i begge sider af vejen – op eller ned.

Undervejs må vi holde en 5-10 minutters pause, fordi en flok køer bliver drevet hen ad landevejen på vej fra en eng til en anden. Pausen bliver brugt til, at Ole opremser stort set samtlige planter, der kan ses fra bussen – afsluttende med at ” nu kommer en kodriver langsomt gående hen ad vejen”. Køerne, med adskillige små kalve, sætter dog farten voldsomt i vejret, da de får øje på det dejlige græs på deres nye eng. Som Niels bemærker: ”Det er verdens mest velmagende naturplejere”.

Langs vandløbene, vi kører forbi, er selv meget små enge udnyttet til græsning eller høslæt. I en af engene står en sort stork og fisker efter frøer.

Som sædvanlig er der omkørsler undervejs. Den sidste ad små, røde markveje og næsten gennem en halmlade. Dagen første lokalitet er Laudenberg ved Bad Liebenstein. Bussen sætter os af ved et Bergbane museum.

Vi går ud over flotte kuperede græs/blomsterenge op til skovbryn og med udsigt til bjerge. Undervejs kommer vi forbi en åben mine, hvor der blev udvundet Eisenerz og Schwerspat.

Frokosten indtages i skygge under høje bøgetræer, 400 m fra det skilt, Tommy har anbragt til de trætte naturvandrere med: ”mad 200 m længere frem.”

Efter frokosten kører vi til Hohe Sonne, hvor vi med udsigt til Schloss Wartburg går ind i Drachenschlucht. Slugten er på steder meget stejl og snæver, med lodrette fugtige klippevægge. Selv på de meste stejle steder forsøger en bøge-kimplante at etablere sig. Området er fuld af naturskovsplanter, men vi ser ikke en eneste orkide. Niels får Epipactis- abstinenser. I slutningen af slugten er der dog over 100 m med håret hulsvøb som dominerende plante, så det går over.

Undervejs vil Sandermann og Brummerstedt gerne se nærmere på en bægerbregne, der befinder sig på den anden side af vandløbet, men ingen af dem har lyst til at hoppe over vandet efter den. Jytte tilbyder i stedet at hente den, og for at hun også kan komme tørskoet tilbage, danner de to herre ”bro” over vandløbet og hele operationen går smertefrit – det lykkes endda at få en lille flig af bægerbregnen med tilbage.

For enden af Drachenschlucht venter Tommy med dejlige kolde Lumumbaer i anledning af Sandermanns 81 års fødselsdag.

Dagen sidst lokalitet er Wartburg slot. Halvdelen af gruppen botaniserer, mens resten besøger slotsgården. Kun Erika tager med på en guidet rundtur i slottet. I slotsgården er en lille have med gamle krydderurter. Oppe fra sydtårnet er der flot udsigt. Ved hjælp af Terkels kort og kompas finder vi Drachenschlucht. 2 vesttyske mænd vil se med på kortet for at finde, hvor de var interneret efter krigen.

Til aftensmaden var der kun reserveret 28 pladser til os, men vi får alle mad alligevel. Dog er vi næsten færdige med desserten, inden de kommer og spørger, om vi vil købe drikkevarer. Til gengæld er servitricen flink til at servere for os på

terrassen hele aftenen. De sidste går først ind ved 11-tiden, da Peter får øje på fuldmånen. Vi er for tæt på Transsylvanien til, at vi tør lade ham være ude længere.

Med livlig kvækken fra frøer uden for vinduet slutter dagen.

Kirsten og Erik

Fredag den 6. juli 2001

Dagens mål var de centrale og højeste dele af Thüringer Wald. Tommy kørte os til den lille, romantiske by, Breitenbach, ved Naturschutzgebiet Vessertals udmunding. Efter Anselms introduktion ved oplysningstavlen til indgangen til naturbeskyttelsesområdet begyndte vandringerne gennem den langstrakte nord-sydgående dal. Dalen rummer et smukt engområde i de lavtliggende dele omkring bækken og skovklædte sider med løvskov domineret af bøg eller forskellige nåletræer. I en separat indhegning vokse en naturlig bestand af Alm. Ædelgran.

Efter en times vandring kom vi til en bro, hvor det var muligt at krydse bækken og returnere til Breitenbach langs dalens østside. Nogle deltagere ønskede den korte tur og vendte tilbage til udgangspunktet på dette sted, mens andre ønskede at udnytte tiden og fortsætte højere op i Vessertal bl.a. drevet frem af muligheden for at se Bjørnerod, der i følge Anselms udsagn skulle vokse i en sidedal.

Undervejs kunne Anselm med sin beskedne stolthed fremvise en bestand af Strudsvinge, som han selv havde fundet i dalbunden. Strudsvinge i naturlige bestande er meget sjælden i Thüringen. Mht. til Bjørnerod er det godt, at vor trang til ikke at følge den slagne vej, men i stedet bevæge os til siderne, blev belønnet med fund af arten nede i engen. Det skulle så på tilbagevejen langs det østlige skovspor vise sig, at den var ganske hyppigt forekommende på de lidt tørre overdrevsagtige steder i engen.

Et stort antal herculesmyrer, der var i gang med at nedbryde et grantræ vakte behørig opsigt.

I Breitenbach ventede Tommy med sit overdådige frokostbord!

Eftermiddagen blev brugt til at 'bestige' Thüringer Walds højeste punkt, Gross Beerberg på 982 m. Det var en behagelig vandring gennem tætte nålebeplantninger med et bunddække af Bølget Bunke-pels og andre hjemlige surbundsarter. Fra toppen af Gross Beerberg, der var kronet af en hæsleg, nedlagt militær installation, var der en betagende udsigt over det omgivende landskab især i retningerne vest, nord og øst.

Igen valgte nogle deltagere den korte rute for at komme hurtigt hen til udsigtspunktet Schmücke med dets alsidige udvalg af forfriskelser, men andre forlængede turen ved at gå til et naturplejet område, der bl.a. indeholdt en betydelig højmoserest, hvis overflade var blevet ryddet for opvækst. Her var det, at vi havde lejlighed til at finde et par arter, som Anselm ikke havde kendskab til fra mosen, nemlig Femradet Ulvefod og Fåblomstret Star. Sidstnævnte er formodentlig forsvundet fra Danmark, så det var rart med et par exceptionelle fund til afslutning på en rigtig vandredag.

Afslutningsvis samlede ekskursionsledelsen deltagerne ved Hotel Schmücke for at takke Anselm for god ledelse af turen og overdragelse af gaver på vegne af deltagerne og foreningen.

Keld Præstegaard & Peter Wind

Lørdag den 7. juli 2001

Vores ophold i Friedrichroda sluttede med lyn, torden og regn natten før afrejsen kl. 7 fra bjerghotellet.

Tommy synger morgenkaffesangen (Benny Andersen), og Oles tenor synger en oprindelig norsk sang med omkvædet 'men næste dag stod hun nok så fornøjet og vanded' blomster på sin lille altan'.

På grund af vejarbejde og mulig 'mereren kilometer stau' køres en genvej over Weimar og over Bad Sulza! Således fik hr. Sandermann sin jakke igen.

Vor flinke og kompetente guide Anselm står af bussen i Breha ved Halle, han var imponeret af Tommys frygtløse kørsel.

Vi når Brandenburg-distriktet efter 4 timers kørsel. Frokost kl. 11.30 13,5 km syd for Berlinerringen. Ankomst Rostock kl. 15. Der er tid til 20 minutter i Bordershoppen. Færgeafgang kl. 16.00 med Prins Joachim, hvor der var reserveret borde i restauranten med udsigt over en blikstille Østersø. Ankomst Gedser kl. 18.00.

Mogens

Efterskrift

Rejsens samlede længde med bussen var 2274 km. Hertil kommer de omkring 80 km, vi havde tilbagelagt til fods (hvis man da altså ikke var gået forkert eller en omvej), for det er ikke alle de spændende arter og voksesteder, der forekommer lige op og ned ad hinanden! Resultatet er, at vi undervejs har set ca. 710 arter, hvoraf omkring 80 ikke er kendt fra Danmark, i hvert fald ikke i vild eller forvildet tilstand.

Peter

OM SOMMERFUGLE

observeret af Thøger på ekskursionen til Thüringen 30/6 – 7/7 2001

Allerede på 2. rastepåsejls på vej sydpå sås den første bemærkelsesværdige sommerfugl, sortåret hvidvinge. Den er meget sjælden på Sjælland og kendes fra det nordlige Østjylland, hvor den har bredt sig noget i de senere år. Den findes ikke på Fyn.

Galathea (*Melamargia galathea*) var meget hyppig på blomsterengene. Det er en flot sort- og hvidpletet sommerfugl, som ikke er beskrevet i Michael Stoltzes: Danske Dagsommerfugle 1996. Men i 1997 blev den fundet første gang i Danmark (Bøtø på Falster), og sammen med andre varmekrævende arter er den nok med den stigende temperatur på vej til Danmark.

Stor kålsommerfugl sås også tit. Dværgblåfugl (*Cupido minimus*) var hyppig især på kalkholdig jord. Andre blåfugle sås også.

Græsråndøje (*Maniola jurtina*), der er Danmarks talrigeste sommerfugl, var også hyppig. Ligeså okkergul råndøje (*Coenonympha pamphilus*). Enkelte skovråndøjer (*Pararge aegeria*).

En lidt mørkere råndøje, som jeg tog et foto af, viste sig at være en perlemorsråndøje (*Coenonympha arcania*), der i Danmark i de seneste år kun er kendt fra en lille lokalitet ved Hald Ege og muligvis uddød i 1997.

Af takvingefamilien sås larver af dagpåfugleøje, en admiral, et par nældens takvinge og to hvide admiraler (*Limnitis camilla*).

En enkelt kejserkåbe (*Argynnis paphia*) sås ved sidste frokostrast i Thüringen. Storpletet perlemorsommerfugl (*Issoria lathonia*) sås flere steder.

Brun pletvinge (*Millicta athalia*) sås i antal i Tote Täler, hvor larverne havde nok at leve af, da Blåtoppet Kohvede groede i mængde.

Der var nogle bredpander, som jeg ikke kunne artsbestemme. Der sås flere forskellige køllesværmere, hyppigt siddende på blåhat. Der var 6-plettede (*Zygaena filipendulae*), 5-plettede, og nogle med udflydende pletter.

Andre så svalehale og en gul sommerfugl (måske en gul høsommerfugl). Den sydlige høsommerfugl (*Colias alfacariensis*) skal være ret hyppig i området. Ved en borgruin svirrede en duehale (*Macroglossa stellatarium*) omkring slangehoved.

Bortset fra visse arter var hyppigheden af sommerfugle ikke særlig stor. Anselm mente, at det meget kolde og våde forår havde forsinket udklækningen.

Thøger.

Annex I: Tote Taler (p. 448 + 487).

Litteratur:

Haeupler, H. & Muer, T., 2000: Bildatlas der Farn- und Blütenpflanzen Deutschlands. – Bundesamt für Naturschutz. Ulmer. Stuttgart

APIA	<i>Eryngium planum</i> L.	Russisk mandstro	74						x											
BRAS	<i>Erysimum durum</i> J. et C. Presl		74									x	?							
CELA	<i>Euonymus europaeus</i> L.	Almindelig benved	74					x					x							
ASTE	<i>Eupatorium cannabinum</i> L.	Almindelig hjortetrøst	74					x												
EUPH	<i>Euphorbia cyparissias</i> L.	Cypres-vortemælk	74			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x					
EUPH	<i>Euphorbia esula</i> L. ssp. <i>esula</i>	Langbladet vortemælk	74			x								x						
EUPH	<i>Euphorbia exigua</i> L.	Liden vortemælk	74						x	x		x								
EUPH	<i>Euphorbia helioscopia</i> L.	Skærm-vortemælk	75										x							
EUPH	<i>Euphorbia platyphyllos</i> L.		75	3								x								
SCRO	<i>Euphrasia stricta</i> J.F. Lehmann ssp. <i>stricta</i>	Spids øjentrøst	75						x	x			x							
FAGA	<i>Fagus sylvatica</i> L.	Bøg	75					x		x			x	x	x	x	x	x	x	x
APIA	<i>Falcaria vulgaris</i> Bernh.	Seglblad	75					x	x	x		x	x	x						
POLG	<i>Fallopia convolvus</i> (L.) A. Löve	Snerle-pileurt	75									x								
POAC	<i>Festuca altissima</i> All.	Skov-svingel	75														x	x		
POAC	<i>Festuca arundinacea</i> Schreber var. <i>arundinacea</i>	Strand-svingel	76							x										
POAC	<i>Festuca gigantea</i> (L.) Vill.	Kæmpe-svingel	76						x			x		x	x		x			
POAC	<i>Festuca ovina</i> L.	Fåre-svingel	76							x										
POAC	<i>Festuca pallens</i> Host		76							x	x	x								
POAC	<i>Festuca pratensis</i> Hudson	Eng-svingel	76														x			
POAC	<i>Festuca rubra</i> L. ssp. <i>rubra</i>	Rød svingel	76			x			x		x	x	x	x	x				x	x
POAC	<i>Festuca trachyphylla</i> (Hackel) Krajina	Bakke-svingel	76			x			x				x							
ASTE	<i>Filago arvensis</i> L.	Ager-museurt	77	1	x	x														
ASTE	<i>Filago minima</i> (Sm.) Pers.	Liden museurt	77	3							x									
ROSA	<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.	Almindelig mjørdurt	77														x			x
ROSA	<i>Filipendula vulgaris</i> Moench	Knoldet mjørdurt	77							x							x			
ROSA	<i>Fragaria vesca</i> L.	Skov-jordbær	77							x			x	x	x	x	x			x
ROSA	<i>Fragaria viridis</i> Duchesne	Bakke-jordbær	77						x	x	x			x						
RHAM	<i>Frangula alnus</i> Miller	Tørst	77						x					x						
OLEA	<i>Fraxinus excelsior</i> L.	Ask	77						x		x			x	x	x	x			x
PAPA	<i>Fumaria officinalis</i> L.	Læge-jordrøg	77						x			x	x							
PAPA	<i>Fumaria schleicheri</i> Soyer-Willemt	Mørk jordrøg	77	3									?							
LAMI	<i>Galeopsis bifida</i> Boenn.	Skov-hanekro	78											?		x				x
ASTE	<i>Galinsoga quadriradiata</i> Ruiz & Pavon	Kirtel-kortstråle	78						x											
RUBI	<i>Galium album</i> Miller	Smalbladet snerre	78														x			
RUBI	<i>Galium aparine</i> L.	Burre-snerre	78							x	x			x	x	x	x	x	x	x
RUBI	<i>Galium boreale</i> L.	Trenervet snerre	78														x			
RUBI	<i>Galium mollugo</i> L. var. <i>mollugo</i>	Almindelig snerre	78							x				x	x					x
RUBI	<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop.	Skovmærke	78											x		x	x			x
RUBI	<i>Galium palustre</i> L. ssp. <i>palustre</i>	Kær-snerre	78															x		x
RUBI	<i>Galium saxatile</i> L.	Lyng-snerre	78																	x
RUBI	<i>Galium spurium</i> L. ssp. <i>vaillantii</i>	Uægte burre-snerre	79							x							x			
RUBI	<i>Galium sylvaticum</i> L.		79							x	x			x	x	x	x			x

CONL	<i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All.	Stor konval	106				x						x						
CONL	<i>Polygonatum odoratum</i> (Miller) Druce	Kantet konval	106				x												
CONL	<i>Polygonatum verticillatum</i> (L.) All.	Krans-konval	106																x
POLG	<i>Polygonum aviculare</i> L. ssp. <i>aviculare</i>	Vej-pileurt	106			x			x				x						
POLG	<i>Polygonum aviculare</i> L. ssp. <i>microspermum</i> (Jo	Smalbladet pileurt	106											x					
POLP	<i>Polypodium interjectum</i> Shivas	Storbladet engelsød	106																?
POLP	<i>Polypodium vulgare</i> L.	Almindelig engelsød	106															x	x
SALI	<i>Populus tremula</i> L.	Bævreasp	107				x												x
ROSA	<i>Potentilla anserina</i> L.	Gåse-potentil	108															x	
ROSA	<i>Potentilla argentea</i> L. sl.	Almindelig sølv-potentil	108			x				x		x	x						
ROSA	<i>Potentilla erecta</i> (L.) Rauschel	Tormentil	108																x x
ROSA	<i>Potentilla neumanniana</i> Reichenb.	Vår-potentil	108							x									x
ROSA	<i>Potentilla reptans</i> L.	Krybende potentil	108				x		x			x	x	x					
ROSA	<i>Potentilla sterilis</i> (L.) Garcke	Jordbær-potentil	108																x
PRIM	<i>Primula veris</i> L. ssp. <i>veris</i>	Hulkravet kodriver	109				x		x				x	x					x x
LAMI	<i>Prunella grandiflora</i> (L.) Scholler	Storblomstret brunelle	109						x				x						
LAMI	<i>Prunella vulgaris</i> L.	Almindelig brunelle	109				x		x				x	x	x	x			x x
ROSA	<i>Prunus avium</i> L.	Fugle-kirsebær	109				x		x				x	x					
ROSA	<i>Prunus instititia</i>	Kræge											x						
ROSA	<i>Prunus mahaleb</i> L.	Weichsel	109						x	x									
ROSA	<i>Prunus padus</i> L. ssp. <i>padus</i>	Almindelig hæg	109																x
ROSA	<i>Prunus spinosa</i> L.	Slåen	109				x	x	x	x			x	x	x				
DENN	<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn in Decken ssp. <i>ac</i>	Almindelig ørnebregne	109				x												x
POAC	<i>Puccinellia distans</i> (L.) Parl. ssp. <i>distans</i>	Udspærret annelgræs	109							x	x								
BORA	<i>Pulmonaria obscura</i> Dumort.	Almindelig lungeurt	110											x					x
RANU	<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Miller	Nikkende kobjælde	110	2											x				
ROSA	<i>Pyrus pyraister</i> (L.) Burgsd.		110				x		x										
FAGA	<i>Quercus petraea</i> L. ex Liebl.	Vinter-eg	110							x									x x
FAGA	<i>Quercus robur</i> L.	Almindelig eg	110				x	x		x			x	x	x	x			x
FAGA	<i>Quercus rubra</i> L.	Rød-eg								x									
RANU	<i>Ranunculus acris</i> L. ssp. <i>acris</i>	Bidende ranunkel	110							x				x					x x
RANU	<i>Ranunculus auricomus</i> L.	Nyrebladet ranunkel	111				x						x						x
RANU	<i>Ranunculus repens</i> L.	Lav ranunkel	111										x	x	x	x	x		x x
RESE	<i>Reseda lutea</i> L.	Gul reseda					x		x	x				x	x				
RESE	<i>Reseda luteola</i> L.	Farve-reseda	112				x				x	x		x					
RHAM	<i>Rhamnus cathartica</i> L.	Vrietorn	112				x							x					
SCRO	<i>Rhinanthus alectorolophus</i> (Scop.) Pollich	Lådden skjaller	112											x	x				x
SCRO	<i>Rhinanthus minor</i> L. ssp. <i>minor</i>	Bredbladet skjaller	112							x									x
RIBE	<i>Ribes alpinum</i> L.	Fjeld-ribs	112																x x
RIBE	<i>Ribes uva-crispa</i> L.	Stikkelsbær	112				x						x	x					x x x
FABA	<i>Robinia pseudoacacia</i> L.	Robinie	112				x												x
POAC	<i>Roegneria canina</i> (L.) Nevski	Almindelig hundekvik	71				x			x			x		x	x			x

ULMA	<i>Ulmus glabra</i> Hudson	Skov-elm	136					x							x	x		x		x
URTI	<i>Urtica dioica</i> L. ssp. <i>dioica</i> var. <i>dioica</i>	Harmfuld stor nælde	136					x		x					x	x	x	x	x	x
URTI	<i>Urtica dioica</i> L. ssp. <i>dioica</i> var. <i>holosericeas</i>	Harmløs stor nælde			x			x							x	x	x	x	x	x
ERIC	<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	Blåbær	136															x	x	x
ERIC	<i>Vaccinium oxycoccus</i> L. ssp. <i>oxycoccus</i> var. <i>oxy</i>	Almindelig tranebær	137	3																x
ERIC	<i>Vaccinium uliginosum</i> L. ssp. <i>uliginosum</i>	Almindelig mose-bølle	137																	x
ERIC	<i>Vaccinium vitis-idaea</i> L. ssp. <i>vitis-idaea</i>	Almindelig Tyttebær	137																	x
VALE	<i>Valeriana dioica</i> L.	Tvebo baldrian	137																	x
VALE	<i>Valeriana officinalis</i> L.	Læge-baldrian	137					x								x	x			
VALE	<i>Valerianella dentata</i> (L.) Pollich	Tandbægret vårsalat	137	3										x		x				
SCRO	<i>Verbascum lychnitis</i> L.	Bleg kongelys	137			x		x							x					
SCRO	<i>Verbascum nigrum</i> L.	Mørk kongelys	137																x	
SCRO	<i>Verbascum phlomoides</i> L.	Hjertebladet kongelys	137											x						
SCRO	<i>Verbascum thapsus</i> L.	Filtbladet kongelys	137																x	x
SCRO	<i>Veronica anagallis-aquatica</i> L.	Lancetbladet ærenpris	137																x	
SCRO	<i>Veronica arvensis</i> L.	Mark-ærenpris	138			x								x						
SCRO	<i>Veronica austriaca</i> L. ssp. <i>teucrium</i> (L.) D.A. We	Bredbladet ærenpris	138					x	x		x									
SCRO	<i>Veronica beccabunga</i> L.	Tykbladet ærenpris	138																x	
SCRO	<i>Veronica chamaedrys</i> L.	Tveskægget ærenpris	138												x		x			x
SCRO	<i>Veronica montana</i> L.	Bjerg-ærenpris	138					x											x	x
SCRO	<i>Veronica officinalis</i> L.	Læge-ærenpris	138												x	x	x		x	x
SCRO	<i>Veronica persica</i> Poirret var. <i>persica</i>	Storkronet ærenpris	138																x	
SCRO	<i>Veronica praecox</i> All.	Tidlig ærenpris	138	3																
SCRO	<i>Veronica serpyllifolia</i> L. ssp. <i>serpyllifolia</i>	Glat ærenpris	138												x	x				x
SCRO	<i>Veronica spicata</i> L.	Aks-ærenpris	138	3											x					
CAPR	<i>Viburnum lantana</i> L.	Pibe-kvalkved	139					x		x	x				x	x	x			
CAPR	<i>Viburnum opulus</i> L.	Kvalkved	139					x												
FABA	<i>Vicia angustifolia</i> L. var. <i>angustifolia</i>	Smalbladet vikke	139					x											x	
FABA	<i>Vicia cracca</i> L.	Muse-vikke	139					x		x	x								x	
FABA	<i>Vicia dumetorum</i> L.	Krat-vikke	139							x					x					
FABA	<i>Vicia hirsuta</i> (L.) S.F. Gray	Tofrøet vikke	139							x	x	x								
FABA	<i>Vicia sepium</i> L. var. <i>sepium</i>	Almindelig gærde-vikke	139					x		x					x				x	x
FABA	<i>Vicia sylvatica</i> L. var. <i>sylvatica</i>	Skov-vikke	139																x	x
FABA	<i>Vicia tenuifolia</i> Roth	Langklaset vikke	139												x				x	
FABA	<i>Vicia tetrasperma</i> (L.) Schreber	Tadder-vikke	139																x	
FABA	<i>Vicia villosa</i> Roth ssp. <i>villosa</i>	Sand-vikke	139					x												
APOC	<i>Vinca minor</i> L.	Liden singrøn	139					x			x									
ASCL	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i> Medicus	Svalerod	139					x	x	x	x				x	x				
VIOL	<i>Viola arvensis</i> Murray	Ager-stedmoderblomst	139		x	x									x	x	x			
VIOL	<i>Viola biflora</i> L.	Fjeld-viol	139	4																x
VIOL	<i>Viola hirta</i> L.	Håret viol	140					x		x	x				x	x				
VIOL	<i>Viola mirabilis</i> L.	Forskelligblomstret viol	140					x		x					x					

